

T.C.
HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU

Sayı : 87742275-659-80-2013/194/11938
Konu : 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen
koruyucu tedbir kararlarının infazı

26/03/2013

... CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA
... BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINA
... ADLİ YARGI İLK DERECE MAHKEMESİ ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

08/03/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarında mağdur kadın ve çocuklara ait adreslerin gizli tutulması, kadın ve çocukların can güvenliğinin sağlanabilmesi açısından hayati öneme haiz olduğu, dolayısıyla adalet hizmetinin etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesinin sağlanması adına mağdurlara ait adres bilgilerinin gizliliğinin temini konusunda duyuru yapılması bir kısım kurum ve kuruluşlar tarafından talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 6284 sayılı Kanunun "Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları" kenar başlıklı 4'üncü maddesinde; "Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

- a) İşyerinin değiştirilmesi.
- b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.
- c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.

Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağına anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.",

"Tedbir kararının verilmesi, tebliği ve gizlilik" kenar başlıklı 8'inci maddesinin birinci ve altıncı fıkralarında; "Tedbir kararı, ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlileri ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir. Tedbir kararları en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülki amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilir.

Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.",

18/01/2013 tarihli ve 28532 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliğinin "Tanımlar ve kısaltmalar" kenar başlıklı 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde; "Koruyucu tedbir kararı: Kanun kapsamında belirtilen merciler tarafından korunan kişi hakkında olayın niteliği dikkate alınarak hükmedilecek tedbirlere ilişkin kararı, ifade eder.",

"Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları" kenar başlıklı 12'nci maddesinde; "(1) Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak hâkim tarafından, ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlilerinin ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine veya resen, şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aranmaksızın aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya olayın özelliğine göre mülki amir tarafından alınabilecek tedbirler de dâhil olmak üzere, uygun görülecek benzer tedbirlere karar verilebilir:

- a) İş yerinin değiştirilmesi.
b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.
c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.
ç) Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağına anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanununa göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi.”,

hükümleri bulunmaktadır.

Bununla birlikte, anılan Yönetmeliğin 13'üncü maddesinde "işyerinin değiştirilmesi" tedbiri; 14'üncü maddesinde "ayrı yerleşim yeri belirlenmesi" tedbiri; 15'inci maddesinde "aile konutu şerhi" tedbiri ve 16'ncı maddesinde "kimlik ve diğer bilgi ve belgelerin değiştirilmesi" tedbiri ile ilgili ayrıntılı hükümler yer almaktadır.

Ayrıca, aynı Yönetmeliğin 32'inci maddesinde mahkeme tarafından verilen tedbir kararları ile koruma altına alınan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulması gerektiği vurgulanmıştır.

Öte yandan, 2709 sayılı Anayasa'nın 41'inci maddesinde, "Aile, Türk toplumunun temelidir" şeklinde temel bir ilke yer almaktadır. Dolayısıyla, insanların temel hak ve hürriyetlerinin sağlanması ile aile hayatlarının korunması anayasal hüküm olarak devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

Ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanan Uluslararası Sözleşmeler de insanların yaşama hakkını, güvenliğini, aile hayatının korunmasını, kadın-erkek ayrımcılığı yapılmamasını teminat altına alarak bunlarla ilgili gerekli işlemlerin yapılması adına taraf devletlere sorumluluk yüklemiştir. Buna göre, devletler bu hakları ihlal edemeyeceği gibi bu hakların başkalarına ihlal edilmemesi için gerekli tedbirleri almakla da görevlidirler. (Hüsamettin UĞUR, Kadın ve Aile Bireylerine Yönelik Şiddete Karşı 6284 Sayılı Kanunun Getirdikleri, TBB Dergisi (101), 2012).

Bu itibarla;

6284 sayılı Kanun kapsamında mahkeme tarafından gerekli bulunması halinde talep üzerine veya resen verilen koruyucu tedbir kararının etkinliğinin sağlanması bakımından;

1- Korunan kişinin evli olması halinde müşterek yerleşim yerinden ayrı olarak belirlenen yeni yerleşim yerinin,

2- Yeni iş yeri adres bilgilerinin,

3- Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağına anlaşılması durumunda ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre değiştirilmiş kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerin gizli tutulması,

konularında gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi hususlarında bilgi edinilmesini, keyfiyetin merkezdeki Cumhuriyet savcıları ile mülhakat Cumhuriyet başsavcılıklarına ve mahkemelere de duyurulmasını rica ederim.

Ahmet HAMSİCİ
Başkanvekili